

УДК 631.363.2

*І.А. Велит, кандидат технічних наук, доцент
Д.О. Бондаренко, студент 1 курсу ОКР „Магістр “
інженерно-технологічного факультету
Полтавська державна аграрна академія, м Полтава*

ВПЛИВ СПОСОБУ ОБРОБКИ СУХОГО ЗЕРНА НА НАДОЇ В ГОСПОДАРСТВІ ПРАТ «РАЙС-МАКСИМКО» ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ГАДЯЦЬКОГО РАЙОНУ СЕЛО СВАТКИ

На ефективність роботи молочних ферм впливає якість та вартість кормів. Основним видом корму у балансуванні раціонів для худоби за енергією та поживними речовинами є фуражне зерно, використання якого залежить від його якості, способу заготівлі та зберігання. Плющення є перспективним способом підготовки фуражу, воно добре поїдається тваринами, дозволяє підвищити загальну поживну цінність раціону, краще засвоюється і при цьому зберігається без втрат. Технологія обробки плющеного зерна кукурудзи дозволяє починати збирання врожаю на 10–15 днів раніше звичайних строків на стадії воскової стиглості при вологості 35–40%. В цей час воно містить максимальну кількість поживних речовин.

Перетравність поживних речовин плющеного зерна воскової стиглості вища, ніж у зерна повної стиглості, тож воно засвоюється краще. Завдяки плющенню підвищується поживна цінність вуглеводних та протеїнових комплексів.

Технологія плющення зерна дає змогу вирощувати більш пізні та врожайні сорти, що дозволяє звільняти поля для вирощування наступних культур у сприятливіші терміни. Захищає врожай від пошкодження, осипання та псування гризунами і пташками. Через зміщення термінів збирання і можливість використання вологого зерна, погодні умови не мають вирішального впливу на час робіт. До того ж можна використовувати різні зернозбиральні комбайни.

Технологія приготування плющеного зерна, порівняно з поширеною технологією збирання зернових у період їх повної стиглості, з досушуванням та подрібненням, менш витратна. Оскільки плющене зерно не потрібно попередньо сушити, це істотно економить енерговитрати, а також відвертає втрати частини поживних речовин з вологою і, відповідно, зменшення поживної цінності корму. Загалом зерно, призначене для плющення, не потребує попереднього очищення після збирання, воно може бути частково нерівномірно дозрілим, дрібним чи пошкодженим, допускається навіть домішок насіння бур'янів. З плющеним зерном працювати зручніше, ніж із цілим, через відсутність пилу й подрібнених часток. Вальцова плющила з упаковщиком показана на рисунку 1.

Так, в плющеному консервованому ячмені підвищився вміст цукру в зерні в 1,7 рази, знизився вміст клітковини на 22,5%, а крохмалю — на 26%. Удої від згодовування такого зерна підвищився на 7-8,2%, а в розрахунку на 1 голову збільшився з 5945 кг до 6433 кг.

Практика господарств, які використовують плющилки показує, що можна згодовувати до 7-10 кг плющеного зерна на день залежно від продуктивності тварин і вмісту протеїну в зерні. Доповнити протеїн можна за рахунок обробки суміші зернових і зернобобових культур (ячмінь + горох + овес).

Рисунок 1- Вальцова плющила з упаковщиком

Не виникає і проблеми з використанням плющеного зерна в господарстві ПРАТ «РАЙС-МАКСИМКО» Полтавської області Гадяцького району село Сватки. Для дорослого стада ВРХ в комбікорм вводять не менше 25% плющеного зерна, а для телят — 35%.

Розглянуто вплив способу обробки сухого зерна на надої. Дані представлені в таблиці 1.

Таблиця 1 Вплив способу обробки сухого зерна на надої

Параметри	Вид використаного корму, виготовлення з сухого зерна				
	Плющення	Подрібнене 10×10	Подрібнене 3×3 мм	Оброблене паром плющення	Мелене і гранульоване
Молоко кг/день	23,0	20,7	20,9	23,8	19,8
4% молоко кг/день	22,7	21,1	20,6	22,8	19,9
Жири %	3,92	4,14	3,88	3,72	4,01
Виробництва жира, г/день	902	956	813	887	795
Білок	3,06	2,98	2,90	2,94	3,08
Виробництво білка, г/день	704	616	607	700	612

Як видно з даних таблиці надої молока збільшуються на 7,8% при використанні плющеного зерна, та плющеного зерна обробленого паром. Жирність молока зменшилась на 5,4%, порівняно з використанням подрібненого зерна, а виробництво білка збільшилось на 14,3%.

Грунтуючись на досвіді господарства ПРАТ «РАЙС-МАКСИМКО» Полтавської області Гадяцького району с.Сватки можна сказати, що використання плющилок в потоково-технологічних лініях приготування кормів позитивно впливає на продуктивність тварин, що особливо актуально в сучасних умовах господарювання.

Список використаних джерел.

1. Ревенко І.І. Машини та обладнання для тваринництва / І.І. Ревенко, М.В.Брагінець, В.І. Ребенко. Підручник. – К.: Кондор, 2009. – 731 с.
2. Скляр О.Г., Болтянська Н.І. Механізація технологічних процесів у тваринництві / О.Г. Скляр, Н.І. Болтянська. Навч. посібник: Колор Принт, 2012. – 718с.
3. Руководство по эксплуатации вальцового станка "Murska 700 S2": Aimo Kortteen Konepaja Oy. - FIN-84101 YLIVIESKA, 2003.- 25 с.